

## **AGENDA**

### **algemeen bestuur**

---

Datum	:	20 maart 2017
Tijdstip	:	14.00-15.00 uur (na afloop vergadering Bestuurscommissie Veiligheid)
Locatie	:	Ridderzaal, Harlingertrekweg 58, Leeuwarden

---

#### **Algemeen bestuur**

<b>Onderwerp</b>	<b>Bijlage</b>	<b>Doel</b>
1. Opening en mededelingen		
2. Conclusies AB vergadering 16 november 2016	Bijlage	Vaststellen
3. Kaderbrief incl. zienswijzen	Bijlage	Vaststellen
4. Conceptresultaat	Bijlage	Informereren
5. Conceptbegroting 2018 programma Organisatie	Bijlage	Informereren
6. Rondvraag		
7. Sluiting		

## Besluitenlijst algemeen bestuur Veiligheidsregio Fryslân

**Datum** : 16 november 2016  
**Locatie** : Veiligheidsregio Fryslân, Leeuwarden, de Ridderzaal

### Aanwezig:

F.J.M. Crone (voorzitter)

H.H. Apotheker (lid DB, pfh. BRW)

T. van Bekkum (lid DB, pfh. F/P)

W. van den Berg

B. Bilker

G. Gerbrandy

S. Heldoorn

G. Krol

J. Liemburg

T. van Mourik

H. Oosterman

E. van Selm

W.R. Sluiter

D.J. Stellingwerf

F. Veenstra

M.C.M. Waanders

E.A. van Zuijlen

T. van der Zwan

R. Nijstad (V&J)

W.K. Kleinhuis (algemeen directeur /commandant brandweer/secretaris)

J.H. Oostinga (directeur bedrijfsvoering)

I.L. Rozemeijer (directiesecretaris)

### Afwezig:

J.R.A. Boertjens

A. de Hoop

G. van Klaveren

W.J. Mansveld

C. Schokker-Strampel

J.B. Wassink

J.Eland (OM)

P. van Erkelens (Wetterskip)

### 1. Opening en mededelingen

De voorzitter opent de vergadering om 11.10 uur.

### 2. Ingekomen stukken en mededelingen

Geen opmerkingen

### 3. Conclusies vergadering 13 juli 2016

Het algemeen bestuur besluit: *de conclusies ongewijzigd vast te stellen.*

### 4. Tweede bestuursrapportage 2016

Het algemeen bestuur besluit: *de tweede bestuursrapportage 2016 vast te stellen.*

### 5. Uitkomsten operatie Stofkam

Het algemeen bestuur besluit: *de resultaten van operatie Stofkam vast te stellen, het DB opdracht te geven besparingen, uitzettingen en risico's te verwerken in de kaderbrief 2018. Daarnaast de nota weerstandsvermogen te agenderen voor het voorjaar 2017 en de portefeuillehouder Financiën te vragen initiatief te nemen om op korte termijn een operatie Stofkam te organiseren bij MkNN.*

### 6. Inventarisatie elementen Kaderbrief (presentatie)

Dhr Oostinga presenteert op basis van resultaten operatie Stofkam, autonome ontwikkelingen en beleidsontwikkelingen de belangrijkste elementen voor de kaderbrief 2018.

Het algemeen bestuur gaat akkoord met de elementen (incl. Brandveilig Leven) voor de kaderbrief en vraagt het DB een concept-kaderbrief op te stellen die medio december voor zienswijze naar de gemeenten kan worden gestuurd.

Op 11 januari zijn de ambtenaren financiën uitgenodigd voor een ambtelijke toelichting op de concept-kaderbrief.

Mw Waanders vraagt t.z.t. nadrukkelijk aandacht te besteden aan implicaties van dekkingsplan 2.0 in de risicoparagraaf.

**7. Rondvraag**

Hier wordt geen gebruik van gemaakt.

**8. Sluiting**

De voorzitter sluit de vergadering om 11.15 uur

Vastgesteld in de vergadering van het Algemeen Bestuur van 20 maart 2017

Voorzitter

Secretaris

F.J.M. Crone

W.K. Kleinhuis

CONCEPT

## O P L E G N O T I T I E B E S L U I T V O R M E N D

<b>Onderwerp</b>	<b>Zienschijzen gemeenten kaderbrief 2018-2021 en eerste begrotingswijziging 2017</b>
<b>Voorstel ter behandeling in</b>	de vergadering van <b>het Algemeen Bestuur</b>
<b>Status</b>	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar <input type="checkbox"/> Niet openbaar
<b>Portefeuillehouder</b>	Tjeerd van Bekkum
<b>Auteur</b>	Wim Mollink
<b>Bijlagen</b>	1. Overzicht zienschijzen gemeenten op begrotingswijziging 2017 en Kaderbrief 2018-2021 2. Kaderbrief 2018-2021 3. Eerste begrotingswijziging 2017
<b>Vergaderdatum</b>	20 maart 2017
<b>Agendapunt</b>	<b>3</b>
<b>Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)</b>	
<b>OR/GO</b>	<input type="checkbox"/> OR instemming <input type="checkbox"/> OR advies <input type="checkbox"/> OR informatie <input type="checkbox"/> GO

### Conceptbesluit

1. Kennis te nemen van de zienschijzen op de kaderbrief 2018-2021 en te besluiten de kaderbrief 2018-2021 ongewijzigd vast te stellen.
2. Kennis te nemen van de zienschijzen op de eerste begrotingswijziging 2017 en te besluiten de eerste begrotingswijziging 2017 ongewijzigd vast te stellen.

### Inleiding

Na vaststelling van de concept Kaderbrief 2018-2021 en de eerste begrotingswijziging 2017 op 14 december 2016 is deze naar alle Friese gemeenten gestuurd voor zienschijze. De gemeenten hadden tot 1 maart 2017 de tijd hun zienschijze kenbaar te maken.

#### Kaderbrief 2018-2021

Een aantal van de gemeenten is akkoord met voorgelegd kader 2018, een aantal neemt het voor kennisgeving aan en/of heeft geen zienschijze en enkele gemeenten maken gebruik van de mogelijkheid om een zienschijze te geven. Een tweetal gemeenten (Kollumerland en Ooststellingwerf) is niet akkoord. Hieronder vindt u een overzicht van de besluitvorming van gemeenten met betrekking tot de (concept) Kaderbrief 2018-2021.

Instemming, geen zienschijze of voor kennisgeving aangenomen door 17 gemeenten:

- ⇒ Het Bildt, Harlingen, Heerenveen, Ferwerderadiel, Terschelling, Dongeradeel, Dantumadeel, Achtkarspelen, Leeuwarderadeel, Littenseradiel, Opsterland, Menameradiel, Franekeradeel, Fryske Marren, Vlieland, Schiermonnikoog, Ameland.

Zienschijze gegeven door 5 gemeenten:

- ⇒ Leeuwarden, Smallingerland, Sudwest Fryslân, Tytsjerksteradiel, Weststellingwerf.

Geen instemming door 2 gemeenten:

- ⇒ Ooststellingwerf, Kollumerland.

Bij de ontvangen zienswijzen en reden van het (nog) niet kunnen instemmen met de (concept) Kaderbrief 2018-2021 komen een paar thema's aan de orde, te weten Operatie Stofkam, Rijksvaccinatieprogramma, datalekken en wettelijk/niet-wettelijke taken. Wij voorzien deze thema's van een toelichting:

- *Operatie Stofkam*  
In 2016 is de eerste Operatie Stofkam geweest. Dit heeft geleid tot een structurele verlaging van € 490.000. Deze diepgaande analyse zal periodiek (elke 3 jaar) uitgevoerd worden. Een tweede Stofkam is eerder dan ook niet voorzien.
- *Rijksvaccinatieprogramma*  
De uitvoering van het rijksvaccinatieprogramma zal in de bestuurscommissie Gezondheid terugkomen nadat via de mei circulaire 2017 meer duidelijkheid wordt gegeven over het proces. De kosten voor het programma worden vooralsnog verdeeld op basis van de thans geldende verdeelsleutel (inwoners).
- *Datalekken*  
Uit stofkam bleek dat in het programma Organisatie geen ruimte zit (Bedrijfsvoering 3.0). Door ontwikkelingen op het gebied van Data wordt extra geld ingezet voor een 0,5 Fte functionaris gegevensbeheer, gecombineerd met privacy functionaris. Daarnaast wordt ingezet op beveiliging door onder andere het werken met zorgmail, encryptie en intrusion detection.
- *Gemeentelijke bijdrage voor taken die wettelijk / niet-wettelijk zijn*  
De VRF voert voor het overgrote deel alleen wettelijke taken uit, soms direct gekoppeld aan de VRF, soms namens gemeenten. Naast de invulling van wettelijke taken voert de VRF soms maatwerk uit. Dit maatwerk is altijd een individuele afspraak tussen gemeenten en de VRF inclusief bijbehorende bekostiging. Bij Gezondheid is de inhoud van maatwerk divers, voor de brandweer geldt thans dat alleen de uitvoering van de WABO een niet wettelijke taak is. Daarnaast zorgen enkele activiteiten zoals het vaccineren van reizigers voor extra inkomsten. Met deze inkomsten kunnen we kosten voor de wettelijke taken verlagen.

#### Begrotingswijziging 2017

Het overgrote merendeel van de gemeenten stemt in met de begrotingswijziging 2017; alleen de gemeenten Ferwerderadiel, Dongeradeel, Dantumadeel en Kollumerland gaan (vooralsnog) niet akkoord. De genoemde gemeenten stemmen vooralsnog niet in met de begrotingswijziging en heeft een toelichting gevraagd op het tarief dat in de begrotingswijziging staat voor de nieuwkomers. Tevens dient er eerst meer duidelijkheid te komen over de door de GGD te verrichten taken. De toelichting is via de agendacommissie Gezondheid beschikbaar gesteld aan de bestuurscommissie Gezondheid. Afrekening van deze gelden zal op nacalculatie plaats vinden.

Bovenstaande informatie wordt verwerkt in het begeleidende schrijven aan gemeenten bij de verzending van de concept begroting 31 maart as.


#### **Beoogd effect**

- Het vaststellen van de kaderbrief 2018-2021 na ontvangst van zienswijzen ten behoeve van de concept begroting 2018-2021
- Het vaststellen van de eerste begrotingswijziging 2017 na ontvangst van de zienswijzen en deze te verwerken in de begroting van 2017.

#### **Argumenten**

3.1 *De zienswijzen van de gemeenten geven geen aanleiding tot aanpassing van de kaderbrief*

3.2 De zienswijzen van de gemeenten geven geen aanleiding tot aanpassing van de begrotingswijziging 2017

#### Kanttekeningen/risico's

##### 1.1 Aanpassen prijsindexatie

De indexatie voor materiële kosten wordt gebaseerd op de CPI van februari voorafgaand aan het jaar waarop het kader in gaat. Deze is nu nog niet bekend. Ter info/indicatie: de CPI over januari 2017 bedraagt 1,7% terwijl wij structureel rekenen op 1 % (delta € 204.000)

#### Financiële consequenties

Geen.

#### Vervolgaanpak/uitvoering

Na vaststelling zal het kader worden verwerkt in de conceptbegroting 2018 (-2021) en aan gemeenten op 31 maart 2017 worden verzonden voor zienswijzen. Definitieve vaststelling van de Begroting 2018 vindt dan plaats in het algemeen bestuur op 13 juli 2017.

#### Communicatie

Communicatie zal plaatsvinden via de reguliere bestuurlijke besluitvorming.

<b>Besluit:</b>	
<input type="checkbox"/> niet vastgesteld	<b>Paraaf secretaris:</b>
<input type="checkbox"/> ongewijzigd vastgesteld	
<input type="checkbox"/> gewijzigd vastgesteld als volgt:	
Kopie naar auteur	

## Overzicht zienswijzen begrotingswijziging 2017 en Kaderbrief 2018-2021

Naam Gemeente	Datum besluitvorming raad	Besluit van de raad - begrotingswijziging	Besluit van de raad - kaderbrief 2018
Gemeente Achtkarspelen	donderdag 16 februari 2017		raad heeft besloten om geen zienswijze in te dienen
Gemeente Ameland	maandag 27 februari 2017	<a href="#">raad stemt in met begrotingswijziging</a>	raad heeft kennisgenomen van Kaderbrief, dient geen zienswijze in
Gemeente Het Bildt	donderdag 2 maart 2017	<a href="#">raad stemt in met begrotingswijziging</a>	raad stemt in met Kaderbrief
Gemeente Dantumadiel	dinsdag 28 februari 2017	raad stemt vooralsnog niet in met begrotingswijziging vanwege onduidelijkheid over de bestaande basistaken die de GGD al heeft jegens nieuwkomers en over de extra taken die van GGD en gemeente wordt gevraagd.	raad heeft besloten om geen zienswijze in te dienen
Gemeente Dongeradeel	donderdag 16 februari 2017	raad stemt vooralsnog niet in met begrotingswijziging vanwege onduidelijkheid over de bestaande basistaken dee de GGD al heeft jegens nieuwkomers en over de extra taken dee van GGD en gemeente wordt gevraagd.	raad heeft besloten om geen zienswijze in te dienen

Gemeente Ferwerderadiel	donderdag 9 februari 2017	raad stemt vooralsnog niet in met begrotingswijziging vanwege onduidelijkheid over de bestaande basistaken die de GGD al heeft jegens nieuwskomers en over de extra taken die van GGD en gemeente wordt gevraagd.	raad heeft besloten om geen zienswijze in te dienen raad heeft kennisgenomen van Kaderbrief, dient geen zienswijze in
Gemeente Franekeradeel	donderdag 2 maart 2017	raad stemt in met begrotingswijziging	raad heeft kennisgenomen van Kaderbrief, dient geen zienswijze in
Gemeente Harlingen	woensdag 8 februari 2017	raad stemt in met begrotingswijziging	raad heeft kennisgenomen van Kaderbrief, dient geen zienswijze in
Gemeente Heerenveen	maandag 13 februari 2017		geen zienswijze
Gemeente Kollumerland	donderdag 2 maart 2017	raad stemt vooralsnog niet in met begrotingswijziging vanwege onduidelijkheid over de bestaande basistaken die de GGD al heeft jegens nieuwskomers en over de extra taken die van GGD en gemeente wordt gevraagd.	niet akkoord met kaderbrief omdat deze veel te technisch en ingewikkeld is opgesteld waardoor de raadsleden niet in staat zijn hun controlerende rol te vervullen
Gemeente Leeuwarden	maandag 6 maart 2017		conceptbesluit; raad stemt in met kaderbrief, met verzoek om uitvoerige onderbouwing meldplicht datalekken en opmerking over afrekening rijksvaccinaties
Gemeente Leeuwarderadeel	donderdag 16 februari 2017	<a href="#">raad stemt in met begrotingswijziging.</a>	raad stemt in met Kaderbrief
Gemeente Littenseradiel	maandag 27 februari 2017		raad heeft geen zienswijze ingediend; college geeft per brief aan geen bezwaren te hebben



Gemeente Menameradiel	donderdag 2 maart 2017		raad heeft kennisgenomen van Kaderbrief, dient geen zienswijze in
Gemeente Ooststellingwerf	dinsdag 14 februari 2017	<a href="#">raad stemt in met begrotingswijziging. Wel verzoek om duidelijke onderbouwing voor financiering extra inzet GGD vergunninghouders</a>	niet akkoord met kaderbrief omdat deze onvolledig is
Gemeente Opsterland	maandag 13 februari 2017	<a href="#">raad stemt in met begrotingswijziging. Wel verzoek om duidelijke onderbouwing voor financiering extra inzet GGD vergunninghouders</a>	raad stemt in met Kaderbrief
Gemeente Schiermonnikoog	dinsdag 21 februari 2017		geen zienswijze
Gemeente De Fryske Marren	woensdag 1 maart 2017		raad maakt geen gebruik van mogelijkheid om zienswijze in te dienen
Gemeente Smallingerland	dinsdag 28 februari 2017		Kaderbrief meerjarig inzicht geven in waar beleidsmatig en budgettair inzet wordt gepleegd die verder reikt dan hetgeen wettelijk strikt noodzakelijk is.
Gemeente Súdwest Fryslân	donderdag 2 maart 2017		RVP: graag een jaarlijkse afrekening op basis van het werkelijk aantal gevaccineerde personen aangezien de afrekeningsystematiek onduidelijk is tot aan de meicirculaire
Gemeente Terschelling	dinsdag 28 februari 2017		raad heeft besloten om geen zienswijze in te dienen

Gemeente Tytsjerksteradiel	donderdag 16 februari 2017	<a href="#">de raad erkent dat extra inzet nodig is maar wil dat op lokaal niveau gekeken wordt wat exact nodig is. De GGD zal moeten aansluiten bij lokale structuren en bestaande projecten.</a>	Verzoek om meegenomen te worden in het toekomstige beleid en de financiële keuzes. Zorgelijk over financiële risico's en onzekerheden in de kaderbrief
Gemeente Vlieland	maandag 27 februari 2017	raad stemt in met begrotingswijziging	raad heeft kennisgenomen van Kaderbrief, dient geen zienswijze in
Gemeente Weststellingwerf	maandag 27 februari 2017		Wens dat VRF begrotingsposten nogmaals door loopt (stofkam). Terugkomende stijging gemeentelijke bijdrage zorgwekkend, strategische keuzes maken om binnen het huidige budget te blijven. Terughoudend met extra financiering voor organisatieaanpassing GGD

# Kaderbrief 2018-2021

## Inleiding

Veiligheidsregio Fryslân heeft de turbulente beginfase van zijn bestaan achter de rug. Dit biedt tijd en ruimte om langer vooruit te kijken, en minder vatbaar te zijn voor de waan van alledag. Hoe kan de buitengewone expertise die de veiligheidsregio heeft, zo ingezet worden dat Fryslân nog veiliger en nog gezonder wordt?

De toegevoegde waarde van de veiligheidsregio is vanzelfsprekend wanneer het gaat om reactief daadkrachtig handelen bij incidenten. Of het nu gaat om de uitbraak van een infectieziekte, een brand of een crisis: de medewerkers van de veiligheidsregio lossen dit professioneel op. Echter, nog beter voor Fryslân is het wanneer die uitbraak of brand in de kiem gesmoord wordt, en het liefst in zijn geheel voorkomen.

Dit is de strategische reis waar de organisatie voor staat: van reactief handelen naar proactief voorkomen. In deze kaderbrief, en ook die van de komende jaren, is deze verandering van toon te merken. Thema's waar preventief winst mee valt te halen, zoals brandveilig leven en aansluiten bij het sociale domein, krijgen een prominente plek.

Om de inhoudelijke winst te vertalen naar financiële winst is tijd nodig. Het duurt een aantal jaar voordat het investeren in preventie zich financieel uitbetaalt. Door kritisch te blijven op de eigen begroting, bijvoorbeeld door het periodiek uitvoeren van Operatie Stofkam, probeert de veiligheidsregio zoveel mogelijk van deze transitie zelf te bekostigen.

Dit blijkt ook in deze kaderbrief. De grootste uitzettingen, ca 93%, zijn autonome ontwikkelingen, zoals de verschuiving van het Rijksvaccinatieprogramma naar de algemene uitkering en de verhoging van de cao. De autonome ontwikkelingen worden gecompenseerd via het Gemeentefonds. De uitzettingen als gevolg van beleidsmatige ontwikkelingen worden deels gecompenseerd door een voordeel van een half miljoen als gevolg van Operatie Stofkam.

Wel is een winstwaarschuwing op zijn plaats. Operatie Stofkam heeft de laatste lucht uit de begroting gehaald. Uit de jaarrekening 2015 en de tussentijdse rapportage 2016 blijkt dat de trend waarin de veiligheidsregio jaarlijks geld overhield, ten einde is. Terwijl de risico's die kunnen leiden tot een uitzetting van de begroting niet afnemen.

Dit vraagt om richtinggevende keuzes, waarbij de kaderbrief een uitgelezen moment is. De brief bestaat uit drie elementen: de uitkomsten van operatie stofkam, inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen en tot slot de autonome ontwikkelingen. Zo wil de veiligheidsregio het algemeen bestuur in positie brengen om tot deze keuzes te komen.

## Operatie Stofkam

Het algemeen bestuur heeft op 17 maart 2016 de auditcommissie opdracht gegeven om te toetsen in welke mate de begroting betrouwbaar en solide is. Welke posten zijn niet realistisch geraamd? En moet de begroting hierop aangepast worden, of is de afwijking voorlopig acceptabel? De resultaten heeft de auditcommissie op 16 november 2016 gepresenteerd aan het algemeen bestuur, met als besluit dat de uitkomsten opgenomen worden in de kaderbrief.

Het resultaat van Operatie Stofkam is een structurele verlaging van de gemeentelijke bijdrage met € 490.000. Dit getal bestaat uit de volgende componenten:

### *Treasury*

Door de lage marktrente, en doordat niet alle activa met lang vermogen gefinancierd wordt, blijkt dat we minder rente (2,5%) betalen dan begroot (3%). Het budget voor rentelasten kan daarom structureel met € 250.000 worden verlaagd.

### *Inkoop en aanbesteding*

Door drie kleinere productgroepen aan te besteden, is een extra besparing mogelijk van € 30.000, bovenop de al ingecalculerde inkoopvoordelen bij de grote aanbestedingstrajecten.

### *Aansluiten sociaal domein*

Met de ontwikkelingen in het sociale domein is er behoefte aan informatie op lokaal niveau. Insteek is dan ook het leveren van betrouwbare informatie aan de gemeenten op basis van data op wijk- en dorpsniveau. In het organisatieplan van de GGD is rekening gehouden met de personele kosten die dit met zich meebrengt, echter onvoldoende met de benodigde uitvoeringsbudgetten van € 100.000.

### *Verlengen afschrijvingstermijnen*

Voor Operatie Stofkam zijn alle prijzen en afschrijvingstermijnen tegen het licht gehouden. De grootste voordelen zijn te behalen door de afschrijvingstermijn van de dienstauto's en personeelsmaterialenvervoertuigen te verlengen van 7 naar 10 jaar, die van gebouwen van 40 naar 50 jaar en die van de tankautospuiten te verlengen van 15 naar 16 jaar. Totale voordeel is € 450.000.

### *Onderhoudsvoorziening en energiekosten*

Uit het opnieuw schouwen van de gebouwen blijkt dat een structurele uitzetting van € 100.000 nodig is om de gebouwen op het afgesproken niveau 3 van NEN 2767 te houden. Daarnaast blijkt uit een analyse over de afgelopen 2 jaar dat de ramingen voor het energieverbruik niet realistisch zijn ten opzichte van het verbruik in de praktijk. Om dit recht te trekken, is € 40.000 extra nodig.

Onderwerp	Gezondheid	Veiligheid	Beïnvloedbaar?
<i>Aansluiten sociaal domein</i>	-100	0	Ja
<i>Energiekosten</i>	-20	-20	Nee
<i>Onderhoudsvoorziening</i>	0	-100	Nee
<i>Lagere geldrente</i>	50	200	Ja
<i>Verlenging afschrijvingstermijnen</i>	25	425	Ja
<i>Inkoop en aanbesteding</i>	10	20	Ja
<b>Totaal</b>	<b>-35</b>	<b>525</b>	

Dit structurele voordeel van € 490.000 is opgenomen in deze kaderbrief. Nu heeft de auditcommissie niet alleen gekeken naar de financiële afwijking. Ook zijn aandachtspunten waar een beleidskeuze gewenst is in kaart gebracht. Net als risico's die in de toekomst kunnen leiden tot een aanpassing van de begroting. Deze risico's en beleidskeuzes worden in de programma's Gezondheid en Veiligheid hieronder behandeld.

## Inhoudelijke ontwikkelingen en bijstellingen

### Gezondheid

#### *Vanuit Operatie Stofkam*

##### *Inspecties kinderopvang*

Naar verwachting wordt per 1 januari 2018 het 'Nieuwe Toezicht' ingevoerd. De gevolgen qua kosten voor het uitvoeren van inspecties volgens het nieuwe toezichtskader zijn nog niet in te schatten. Zodra dit bekend is, volgt er een voorstel. Bij dit voorstel wordt ook de toerekening van kosten voor dit onderdeel aan de gemeenten betrokken. Hoewel het een collectieve taak betreft, vindt toerekening op dit moment plaats op basis van een uurtarief. Dit wijkt af van de gebruikelijke verdeling op basis van inwoneraantal.

Voor de volledigheid zij nog opgemerkt dat op basis van de besluitvorming over Operatie Stofkam in de vergadering van het algemeen bestuur van 16 november de tarieven per 1 januari 2017 zullen worden verhoogd naar wat landelijk gangbaar is. Tevens zal in het eerste halfjaar van 2017 het opvangen van de resterende inkomstenderving aan de orde worden gesteld in de Bestuurscommissie Gezondheid.

#### **Voorstel Auditcommissie om de tweede paragraaf, waarin Operatie Stofkam aan de orde komt, weg te laten zodat dit de leesbaarheid van het stuk ten goede komt.**

#### *Stimuleringsprogramma Betrouwbare Publieke Gezondheid*

Vanuit haar systeemverantwoordelijkheid voor de publieke gezondheid is het ministerie van WVS het stimuleringsprogramma Betrouwbare Publieke Gezondheid gestart. Landelijk worden zowel de VNG als GGD/GHOR Nederland bij het programma betrokken. Een van de onderdelen van het programma is het ontwikkelen van veldnormen, een traject dat naar verwachting eind 2017 is afgerond en alsdan mogelijk een vervolg krijgt in wettelijke vastlegging. In het kader van dit programma heeft het bureau AEF, op verzoek van de Tweede Kamer, inmiddels alle GGD' en benaderd voor informatie over het takenpakket, het budget en de formatie. Naar verwachting kan in de tweede helft van 2017 een voorstel aan de Bestuurscommissie Gezondheid worden voorgelegd.

#### *Infectieziektebestrijding/medische milieukunde*

Op dit moment zijn de huidige normen voor infectieziektebestrijding en medische milieukunde slechts voor 75% ingevuld bij GGD Fryslân. In overeenstemming met het Meerjarenbeleidsplan GGD, alsmede met het oog op het stimuleringsprogramma Betrouwbare Publieke Gezondheid wordt voorgesteld in twee jaarlijkse stappen deze onderdelen op niveau te brengen. Dit betekent voor 2017 een verhoging van de gemeentelijke bijdrage met € 70.000,- en voor 2018 en volgende jaren met € 140.000.

#### *Academisering*

Een ander onderdeel van het stimuleringsprogramma betreft het versterken van de capaciteit van GGD' en om de gemeenten te adviseren. Hiervoor wordt een consortium van Academische Werkplaatsen opgericht onder leiding van het RIVM met de verwachting dat de GGD' en daaraan zullen bijdragen. Het financieel risico wordt op dit moment geëvalueerd op €130.000.

De Academische Werkplaats Noord-Nederland wordt eind 2016 geëvalueerd. Op grond daarvan en uiteraard in het licht van bovengenoemde versterking van de adviesrol zal een voorstel over de wijze van continuering worden voorgelegd aan de Bestuurscommissie Gezondheid.

#### **Voorstel van de Auditcommissie om de tekst te herschrijven zodat het eerste en tweede deel beter op elkaar aansluiten.**

### *Jeugdgezondheidszorg*

Voor de jeugdgezondheidszorg zijn de taken vastgelegd in het Landelijk Professioneel Kader (LPK), waarvoor uiteraard het wettelijk basispakket uitgangspunt is. Onze organisatie voldoet op dit moment niet volledig aan het landelijk kader. Daarbij zij nog vermeld dat het huidige (landelijke) kader naar verwachting binnenkort wordt herijkt. Het is wenselijk in aansluiting daarop ook het beschikbare budget voor JGZ weer tegen het licht te houden. Een financiële duiding van het voldoen aan het LPK komt op dit moment uit op € 400.000.

Bovendien beschikt de JGZ structureel over weinig 'verandertijd', hetgeen het inspelen op (lokale) ontwikkelingen nagenoeg onmogelijk maakt. Een voorstel ter zake wordt in 2017 voorgelegd aan de Bestuurscommissie Gezondheid.

### *Aanvullende ontwikkelingen*

#### *Rijksvaccinatieprogramma*

In juni heeft de organisatie de gemeenten geïnformeerd over het voornemen van de Minister van VWS de wettelijke verankering van het rijksvaccinatieprogramma (RVP) te wijzigen. Om de huidige praktijk zoveel mogelijk te borgen wil de Minister in de Wet publieke gezondheid opnemen dat het Rijk verantwoordelijk blijft voor de inhoud van het programma (welke vaccins worden aangeboden), de aanschaf en distributie van vaccins, de oproep en registratie van kinderen en de voorlichting. Om de koppeling met de JGZ te behouden worden de gemeenten formeel verantwoordelijk voor het feitelijk zetten van de vaccinaties. Daartoe wordt ook in de wet vastgelegd dat het RVP en de JGZ altijd door dezelfde partij uitgevoerd moeten worden. Ook wordt vastgelegd aan welke kwaliteitseisen de uitvoering dient te voldoen. Het voornemen van de Minister betekent dat aan de feitelijke uitvoering van het RVP niets verandert. Wel zal de financiering van de uitvoering veranderen. GGD Fryslân ontvangt thans op basis van het aantal vaccinaties een vergoeding van het Rijk. Na de wetswijziging (per 1 januari 2018) zal de uitvoering door de GGD ten laste komen van de deelnemende gemeenten. De gemeenten ontvangen op basis van de verdeelmaatstaf jongeren extra middelen in het gemeentefonds. Naar verwachting gaat het daarbij om een toevoeging voor Fryslân van € 1,1 miljoen. Overeenkomstig het besluit in de Bestuurscommissie Gezondheid (13 oktober 2016) zal de toevoeging door portefeuillehouders gezondheid van de gemeenten worden geoormdet voor de uitvoering van het RVP zodat geen zorgmiddelen voor algemene uitgaven kunnen worden aangewend. In de lijn daarmee zal de gemeentelijke bijdrage in 2018 structureel met € 1,1 miljoen worden verhoogd. De definitieve toevoeging aan het gemeentefonds wordt hopelijk duidelijk in de decembercirculaire 2016, zo niet dan ontstaat duidelijkheid met de meicirculaire 2017.

#### *Verhoogde instroom asielzoekers*

In navolging van het betreffende bestuursakkoord is eind april van dit jaar het Uitwerkingsakkoord Verhoogde asielstroom gesloten tussen het Rijk en de VNG. Eén van de punten die in het uitwerkingsakkoord centraal staat is het inhalen van achterstanden ter vergroting van de kans tot volledige participatie en zelfredzaamheid en ter voorkoming van hoge maatschappelijke kosten in de toekomst. Hiervoor is onder andere extra inzet nodig op het gebied van gezondheid. Ter zake wordt in het uitwerkingsakkoord specifiek ingegaan op gezondheidsbevordering, JGZ en infectieziektebestrijding.

Gelet op de extra opvang stelt het rijk extra middelen beschikbaar aan de gemeenten voor 2016 en 2017. Daarbij wordt uitgegaan van een bedrag van € 4.430 per vergunninghouder. Uit de landelijke berekeningen blijkt dat ruim 8% daarvan bedoeld is voor de taken van de GGD. Op grond van de taakstelling voor huisvesting vergunninghouders door de gemeenten wordt voor 2017 rekening gehouden met een gemeentelijke bijdrage voor deze extra werkzaamheden tussen € 400.000 en € 500.000.

**Wanneer de verhoogde instroom van asielzoekers geen verwachte impact heeft op de jaren 2018-2021 dan is het voorstel van de Auditcommissie om deze tekst weg te laten uit de kaderbrief.**

### *Omgevingswet*

In de vorige kaderbrief is gewezen op de mogelijke gevolgen van de omgevingswet voor de beleidsadvisering door de GGD. De wet treedt in 2019 in werking maar vraagt nu ook al de nodige inzet van de organisatie. De mogelijkheden voor het bewaken van gezondheid in de ruimtelijke ordening zullen begin 2017 in de Bestuurscommissie Gezondheid aan de orde komen.

### *Arrestantenzorg*

In aansluiting op de vorige kaderbrief moet vermeld worden dat er op dit moment nog steeds geen duidelijkheid is over het vervolg van deze werkzaamheden voor de politie. Het betekent dat de uitkomst nog steeds van invloed kan zijn op de begroting en de totale uitvoering van forensische geneeskunde.

**Het voorstel van de Auditcommissie is om in de tekst niet te verwijzen naar een eerdere kaderbrief. Daarnaast kan voor de duidelijkheid aangegeven worden dat het gaat om een aanbesteding en kan de eventuele impact op de forensische kosten toegevoegd worden.**

### *Evaluatie organisatieplan GGD*

In 2015 is het Organisationsplan GGD Fryslân vastgesteld. De daarin beschreven organisatiewijziging is op 1 oktober 2015 doorgevoerd. Het is de bedoeling deze organisatiewijziging conform afspraak begin 2017 te evalueren. Bespreking in de Bestuurscommissie Gezondheid is voorzien rond de zomer 2017. De evaluatie kan gevolgen hebben wat betreft realisering doelstellingen en/of financiering in de beleidsperiode 2018 – 2021.

### *Meerjarenbeleidsplan 2019 – 2022*

In de voorliggende beleidsperiode dient zich tevens aan de opstelling van het meerjarenbeleidsplan 2019 – 2022. Op- en vaststelling is voorzien na de gemeenteraadsverkiezing in 2018. Het nieuwe plan zal daarmee van toepassing zijn op een belangrijk deel van de voorliggende beleidsperiode.

## Veiligheid

### *Vanuit Operatie Stofkam*

#### *Vakbekwaamheid*

In de Bestuurscommissie van 17 maart 2016 is opdracht gegeven om de huidige paraatheid in stand te houden en is ingestemd met het werven en opleiden van aanvullend personeel bovenop de huidige financiële middelen. Het beeld daarbij was dat het tekort in 2016 al € 389.000 kon bedragen, welke in de daarop volgende jaren oploopt tot gemiddeld € 800.000. Deze uitzetting is inclusief de hogere vrijwilligersvergoeding die betaald moet worden voor de extra opleidingsuren. In afwachting van Dekkingsplan 2.0 is het bestuur akkoord gegaan te voorzien in aanvullende middelen.

#### *Vrijwilligersvergoeding*

Voor de derde jaar op rij blijkt het budget voor de vrijwilligersvergoeding ontoereikend te zijn en neemt het tekort toe. Een eerste analyse laat zien dat de overschrijding deels wordt veroorzaakt door de extra opleidingsuren voor de portefeuille 'vakbekwaam worden' en deels door het betrekken van de vrijwilligers bij de regionale brandweerorganisatie. Het Dekkingsplan 2.0 gaat antwoord geven op vragen als de noodzakelijke bezetting van elke post, de geoefendheid van de vrijwilliger en de daarbij behorende normen. Daaruit vloeit voort dat er beter antwoord op de vraag kan worden gegeven wat een vrijwilliger gaat kosten op basis van kengetallen, en wat dus het benodigde budget zou moeten zijn.

Op basis van de huidige analyse vraagt het budget een structurele uitzetting van € 250.000 welk pas opgenomen zal worden na het vaststellen van Dekkingsplan 2.0.

**Voor de leesbaarheid van de tekst wordt door de Auditcommissie voorgesteld om specifieker aan te geven dat het gaat over opleiden, vrijwilligersvergoeding en extra aanwezigheid bij overleggen. Het noemen van vrijwilligersvergoeding bij de paragraaf over vakbekwaamheid kan tot verwarring leiden.**

### *Aanvullende ontwikkelingen*

#### *Arbeidshygiëne*

(Inter)nationaal onderzoek doet vermoeden dat brandweermensen een verhoogde kans op kanker hebben door blootstelling aan rook en roet. Onderzoek van de Inspectie voor Sociale Zaken en Werkgelegenheid (arbeidsinspectie) toont aan dat de huidige werkwijzen en beschermingsmiddelen van de brandweer rond brandbestrijding niet toereikend zijn om veilig en gezond te werken. Deze problematiek speelt bij alle veiligheidsregio's.

Veiligheidsregio Fryslân concludeert na intern onderzoek dat investering in gedragsverbetering en aanvullende persoonlijke beschermingsmiddelen voor de repressieve brandweermedewerkers noodzakelijk is. De investering in "schoon werken" bestaat hierbij uit 20% gedragsverandering en 80% persoonlijke beschermingsmiddelen en faciliteren van deze verandering.

Concreet is het advies de repressieve medewerkers te voorzien van een 2<sup>e</sup> bluspak zodat na inzet het gebruikte bluspak ingenomen kan worden om te wassen en de brandweerpost paraat kan blijven staan doordat men beschikt over een schoon 2<sup>e</sup> bluspak.

Tevens dienen er beperkte voorraad reserve ademlucht en overige persoonlijke beschermingsmiddelen op de kazernes aanwezig te zijn. Ter facilitering dienen er 4 werkplaatsen/wasserijen ingericht te worden voor de toenemende vraag.

Deze incidentele en structurele kosten zijn niet voorzien bij de regionalisering en het opstellen van de programmabegroting. Hiervoor is structureel een extra budget van € 340.000 nodig. Overeenkomstig het besluit in de Bestuurscommissie Veiligheid (16 november 2016) is de uitzetting opgenomen in de Kaderbief.

#### *Brandveilig Leven*



De uitvoering van de genoemde maatregelen in de rapportage 'Afhechten Dekkingsplan 1.0' legt een extra beslag op de bestaande beschikbare personele uitvoeringscapaciteit ten behoeve van het taakveld 'brandveilig leven' (4 fte). Door inzet op de maatregelen voortvloeiende uit voornoemde rapportage, treedt een verschuiving op de in huidige werkzaamheden binnen dit taakveld.

Om Fryslân-breed het bestaande niveau van brandveilig leven-activiteiten te behouden en daarnaast invulling te kunnen geven aan de brandveilig leven-maatregelen ten behoeve van het afhechten van Dekkingsplan 1.0, wordt geadviseerd om hiervoor structureel extra personele capaciteit in te zetten. Door structureel 2,5 fte extra in te zetten, kunnen zowel de genoemde brandveilig leven-maatregelen voor de prioritaire (risico)gebieden en/of markante objecten voortvloeiende uit afhechten Dekkingsplan 1.0, als de reeds bestaande brandveilig leven-activiteiten (o.a. gastlessen brandveiligheid, voorlichting na brand, doelgroepgerichte voorlichtingen) uitgevoerd (blijven) worden. Het totaal aantal fte beroeps capaciteit voor het taakveld 'brandveilig leven' komt hiermee op 6,5 fte. Deze beroepsbezetting houdt zich regio-breed bezig met coördinatie en uitvoering van de verschillende brandveilig leven-activiteiten. Hierbij worden zij voor een aantal activiteiten (blijvend) ondersteund door vrijwilligers uit brandweerposten die lid zijn van de Friese voorlichterpool. In de vergadering van 16 maart 2017 wordt de Bestuurscommissie Veiligheid het 'Uitvoeringsprogramma brandveilig leven 2017-2018' voorgelegd waarin de inzet van de gevraagde 6,5 fte beroeps capaciteit en ondersteuning door vrijwilligers uit de voorlichterpool nader wordt geconcretiseerd.

De inzet van 6,5 fte beroepspersoneel ten behoeve van het taakveld 'brandveilig leven' komt overeen met de landelijke vuistregel, waarbij wordt uitgegaan van 1fte medewerker brandveilig leven op 100.000 inwoners. Uitbreiding van de personele capaciteit ten behoeve van het taakveld brandveilig leven leidt tot een structurele uitzetting van € 142.000. In de Bestuurscommissie Veiligheid (16 november 2016) is besloten deze uitzetting in de Kaderbrief op te nemen.

Brandweer Fryslân denkt op deze wijze een passende invulling te kunnen geven aan de wens om de kans op brand te verminderen door meer preventie ( Brandveilig leven) en tegelijkertijd die inwoners van Fryslân, die bij brand langer moeten wachten op de komst van de brandweer, toch een verhoogde veiligheid te kunnen bieden.

#### *Claim financiering Reddingsbrigade*

In een brief van 10 juni 2015 heeft de minister de voorzitters van de Veiligheidsregio's en de voorzitter van het Veiligheidsberaad gevraagd om een standpunt in te nemen over de positionering en financiering van de Reddingsbrigade binnen de Veiligheidsregio's na 2016.

Op 13 juli 2015 heeft het Veiligheidsberaad in een schriftelijke reactie laten weten dat zowel het Veiligheidsberaad als het IFV geen gevolg kunnen geven aan het financieringsverzoek. Ook onze regio heeft in een reactie laten weten dat er onvoldoende redenen zijn om de Reddingsbrigade als primaire partner onder de vleugels van de Veiligheidsregio te brengen en er vooralsnog geen vervolg kan worden gegeven aan het financieringsverzoek.

Naar aanleiding van landelijke druk (ingediende Kamermoties) heeft de minister van V&J met het DB Veiligheidsberaad onderzocht "waar in deze casus openingen en mogelijkheden zitten".

Uitkomst van het overleg is dat de Raad van Directeuren Veiligheidsregio's op dit moment onderzoek verricht (in opdracht van het Veiligheidsberaad) naar nut, noodzaak en financiering van de crisistaak van Reddingsbrigade Nederland; Reddingsbrigade Nederland heeft alleen baat bij een structurele landelijke bijdrage uit alle Veiligheidsregio's. In het Veiligheidsberaad van 17 maart 2017 wordt hierover een besluit genomen.

Het mogelijke effect is geschat op € 30.000.

#### *Meerjarenbeleidsplan 2019 – 2022*

In de voorliggende beleidsperiode dient zich tevens aan de opstelling van het meerjarenbeleidsplan 2019 – 2022. Op- en vaststelling is voorzien na de gemeenteraadsverkiezing in 2018. Het nieuwe plan zal daarmee van toepassing zijn op een belangrijk deel van de voorliggende beleidsperiode.

## Organisatie en bedrijfsvoering

### *Vanuit Operatie Stofkam*

#### *Bedrijfsvoering 3.0*

Operatie Stofkam toonde aan dat de taakstelling om in 2020 een kwalitatief hoogwaardige bedrijfsvoering te hebben, met 10% minder bezetting dan vergelijkbare organisaties een ambitieuze is. Uit de analyse blijkt dat een aantal investeringen noodzakelijk zijn, waarmee de taakstelling niet gerealiseerd gaat worden. Echter, door een voorschot te nemen op toekomstige besparingen, die voortvloeien uit de gedane investeringen, is de verwachting dat de uitdagende doelstelling in 2020 bereikt wordt.

#### *Evaluatie nota weerstandsvermogen*

De huidige nota weerstandsvermogen biedt geen ruimte om de algemene reserve in te zetten als egalisatiemiddel. Daarnaast heeft Operatie Stofkam de lucht uit de begroting gehaald bij een aantal beleidsterreinen. Daarom is het wenselijk om te onderzoeken in welke mate de huidige nota weerstandsvermogen nog passend is. In het voorjaar van 2017 vindt daarom een evaluatie plaats.

### *Aanvullende ontwikkelingen*

#### *Bescherming gegevens*

De wet meldplicht datalekken heeft geleid tot een nieuwe impuls op het gebied van gegevensbescherming. Op juridisch, technisch, menselijk en procesmatig vlak zijn aangescherpte maatregelen nodig. Niet alleen om sancties uit de wet te voorkomen, of om voor te sorteren op de aanstaande Europese Privacy Verordening, maar meer nog, vanuit de intrinsieke motivatie om buitengewoon zorgvuldig om te gaan met gevoelige persoonsgegevens. Dit vraagt op korte termijn om een extra investering van € 70.000, die gebruikt gaat worden voor een functionaris gegevensbescherming en privacy coördinator, en aanvullende ICT-middelen voor databeveiliging.

De kans is reëel dat dit niet de laatste uitzetting is op dit terrein. Het groeiende aanbod van data, in combinatie met de toenemende mate van digitalisering zorgt ervoor dat de informatiestructuur steeds complexer wordt. Om de structuur behapbaar te maken, en het risico op datalekken zo klein mogelijk te houden, verwachten we de komende jaren vaker op dit thema extra middelen nodig te hebben.

## Ontwikkelingen financieel kader

### Huidig financieel kader

Het op dit moment geldende financiële kader is vastgesteld in de kaderbrief 2017-2020 en werkt door in de meerjarenbegroting 2017-2020. De totale gemeentelijke bijdrage is meerjarig als volgt:

x € 1.000

2017	2018	2019	2020
54.720	55.268	55.825	56.390

De totale begroting van de Veiligheidsregio is bestaat uit meer dan alleen de bijdragen van de Friese gemeenten. Voor 2018 ziet de totale begroting er als volgt uit:

Totale lasten	€ 69.387
Rijksbijdrage BDUR	€ 7.630 -/-
Opbrengst maatwerk en diensten derden	€ 6.489 -/-
Gemeentelijke bijdrage (zie tabel hierboven)	€ 55.268

De ontwikkelingen vanuit Operatie Stofkam, nieuw beleid en autonome financiële ontwikkelingen leiden tot een nieuw kader voor de jaren 2018-2021:

Kader 2018-2021	2018	2019	2020	2021
<b>Huidige gemeentelijke bijdrage (kader 2017)</b>	<b>55.268</b>	<b>55.825</b>	<b>56.390</b>	<b>57.118</b>
- Operatie Stofkam	-490	-490	-490	-490
<i>Totaal operatie Stofkam</i>	<i>-490</i>	<i>-490</i>	<i>-490</i>	<i>-490</i>
- Rijks vaccinatie programma*	1.100	1.100	1.100	1.100
- Veldnormen IZB/MMK**	140	140	140	140
- Arbeidshygiëne	340	340	340	340
- Brandveilig leven	142	142	142	142
- Wet Datalekken	70	70	70	70
<i>Totaal beleidsontwikkelingen</i>	<i>1.792</i>	<i>1.792</i>	<i>1.792</i>	<i>1.792</i>
- Cao stijging	771	781	790	800
- ABP stijging	391	396	401	406
- BDuR	-20	-20	-20	-20
<i>Totaal autonome ontwikkelingen</i>	<i>1.142</i>	<i>1.157</i>	<i>1.171</i>	<i>1.186</i>
<i>Totaal effecten</i>	<i>2.444</i>	<i>2.459</i>	<i>2.473</i>	<i>2.488</i>
<b>Nieuwe gemeentelijke bijdrage</b>	<b>57.713</b>	<b>58.284</b>	<b>58.863</b>	<b>59.606</b>
<i>Procentuele ontwikkeling***</i>	<i>4,42%</i>	<i>4,41%</i>	<i>4,39%</i>	<i>4,36%</i>

\* betreft verleggen geldstroom van het Rijk naar de gemeenten, besluitvorming Bestuurscommissie Gezondheid 8 december aanstaande

\*\* besluitvorming Bestuurscommissie Gezondheid 8 december aanstaande

\*\*\* In de tabel is de procentuele stijging weergegeven van de gemeentelijke bijdrage ten opzichte van het huidige kader.

### Indexering materiële kosten

De indexering voor materiële kosten is op basis van artikel 5a van de financiële verordening gebaseerd op de consumentenprijsindex (CPI) over de maand februari van het jaar voorafgaand aan het begrotingsjaar. Met andere woorden, in februari 2017 is de precieze indexering voor materiële kosten bekend voor 2018. Meerjarig was al uitgegaan van een gemiddelde stijging van 1% per jaar. De verwachting is dat het CPI in februari 2017 hier niet significant van af zal wijken.

### *Indexering loonkosten*

De huidige cao heeft een geldigheidsduur tot 1 mei 2017. Een inschatting van 2% verhoging per 1 mei 2017 is meegenomen. Meerjarig is aangesloten bij de norm zoals deze destijds werd gehanteerd door de rijksoverheid: 1,25% per jaar. De werkelijke ontwikkeling van de loonsom is nog onzeker, en is afhankelijk van de uitkomsten van de cao-onderhandelingen. De premies van het ABP over 2017 en volgende jaren zijn bekend en verwerkt in de kaderbrief. Deze uitzetting wordt regulier verwerkt in het Gemeentefonds.

### *Indexering BDuR*

De toename als gevolg van prijs- en loonindexatie in de BDuR wordt structureel in mindering gebracht op de gemeentelijke bijdrage.

### *Onzekerheden en risico's*

Van de hiervoor genoemde autonome en beleidsmatige ontwikkelingen is bekend welk effect zij hebben op onze begroting. Om deze reden zijn de financiële gevolgen dan ook vertaald in het meerjarig financieel kader.

Daarnaast is nog sprake van een aantal ontwikkelingen, die in de toekomst mogelijk impact hebben op het beleid en de begroting van Veiligheidsregio Fryslân. Er is echter nog niet bekend wanneer deze zich voor gaan doen. Deze zaken zijn om die reden nog niet structureel vertaald in de begroting. Naast de risico's die wij de afgelopen jaren al hebben benoemd, zijn er ook nieuwe naar voren gekomen uit de uitkomsten van operatie stofkam. De belangrijkste risico's zijn hieronder opgenomen.

### *Kapitaallasten brandweer*

In 2014 is vastgesteld dat de kapitaallasten niet voldoende geïndexeerd zijn. Gebouwen en materieel staan begroot voor de oorspronkelijke aanschafwaarde, terwijl het niet realistisch is om in de toekomst voor datzelfde bedrag een vervangende investering te doen. Het maximale tekort is ingeschat op € 1,3 miljoen voor huisvesting en materieel van Brandweer Fryslân. De mate waarin en het moment waarop dit risico zich gaat voordoen, is onder andere afhankelijk van de uitkomsten van dekkingsplan 2.0. Vooralnog is door incidenteel uitstel van investeringen voldoende budgettaire ruimte beschikbaar.

### *Normontwikkeling publieke gezondheid*

Het ministerie van VWS werkt aan de totstandkoming van veldnormen voor de vier pijlers van publieke gezondheid. VWS verwacht dat het traject van ontwikkelen en vaststellen van de veldnormen eind 2017 is afgerond. Uit eigen onderzoek blijkt dat GGD Fryslân op onderdelen niet voldoet aan de voorgenomen veldnorm. Voor wat betreft het voldoen aan de veldnormen IZB en MMK is reeds een voorstel opgenomen tot het ophogen van het niveau (zie onderdeel GGD in deze kaderbrief), met een structurele toename van het budget van € 140.000. Voor de overige pijlers is een concrete uitzetting nog niet aan de orde, gezien de onzekerheid over de mogelijke wettelijke verankering van deze veldnormen. Bij het volledig voldoen aan de nu bekende normen voor de overige aandachtsgebieden bestaat het risico dat aanvullend nog € 530.000 nodig is.

### *Ontwikkelingen Landelijke Meldkamer Organisatie (LMO)*

In eerdere begrotingen is melding gemaakt van de mogelijke budgettaire consequenties van het overdragen van de meldkamer-taak en de LMO. Het verschil tussen het huidige budget voor de bestaande eigen meldkamer, en de verwachte uitname als gevolg van invoering LMO is circa € 750.000. Afhankelijk van de wijze van verrekening komt dit risico ten laste van de Friese gemeenten (bij verrekening via gemeentefonds) of in eerste instantie bij VRF (in geval van verrekening via de BDuR). Door uitstel van de overgang tot 2020 doet het risico zich pas op zijn vroegst dan voor.

### *Vakbekwaam worden vrijwilligers*

Gezien de versnelde in- en uitstroom van vrijwilligers, en het feit dat het beschikbare budget in vergelijking met vergelijkbare regio's relatief laag is, zorgt voor een maximaal risico op dit budget van

€ 800.000. De daadwerkelijke uitwerking van dit risico is onder meer afhankelijk van de uitwerking van de repressieve organisatie, zoals opgenomen in dekkingsplan 2.0. De gevolgen hiervan zijn eind 2017 bekend. Voor het geraamde tekort in 2017 is incidentele ruimte beschikbaar.

**Begrotingswijziging 2017 – extra inzet GGD vergunninghouders 2017**

<b>Onderwerp</b>	<b>Financiering extra inzet GGD vergunninghouders in 2017</b>
------------------	---

<b>Voorstel ter behandeling in</b>	de vergadering van het <b>Algemeen Bestuur</b>
------------------------------------	--

**Toelichting**

In de vergadering van de Bestuurscommissie Gezondheid van 8 december 2016 is besloten tot een extra inzet van de GGD ten behoeve van vergunninghouders overeenkomstig het uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielstroom. In aanvulling op bijgevoegd voorstel heeft de Bestuurscommissie Gezondheid de GGD opgedragen zorg te dragen voor een extra inzet in overleg en in samenhang met de lokale gebiedsteams.

Overeenkomstig de adviezen van de Bestuurscommissie Gezondheid en in overeenstemming met het desbetreffende mandaatbesluit leggen wij thans de eerste begrotingswijziging 2017 aan u voor. Omdat het overzicht van de regietafel Fryslân op dit moment (14 december 2016) nog niet bekend is, maken wij voor de begrotingswijziging gebruik van het landelijke cijfer voor 2017. De begrotingswijziging voorziet daarmee in de financiering van voornoemde extra inzet uitgaande van:

1. een gemiddeld bedrag aan kosten van € 359 per gehuisveste vergunninghouder in 2017;
2. het landelijke cijfer voor de huisvesting van vergunninghouders in Fryslân, te weten 1.145.

Gelet op het feit dat het Centraal Orgaan Asielzoekers (COA) aan het begin van iedere maand een overzicht maakt van het aantal gehuisveste vergunninghouders per gemeente in de voorgaande maand zijn wij voornemens na afloop van ieder kwartaal de (gemeentelijke) bijdrage in rekening te stellen op basis van het werkelijke aantal gehuisveste vergunninghouders in de drie daaraan voorafgaande maanden. De definitieve afrekening op basis van de werkelijke kosten zal plaatsvinden in het kader van de jaarrekening 2017.

**Financiële consequenties**

Aangezien het overzicht van de regietafel Fryslân op dit moment nog niet bekend is, wordt in de begrotingswijziging 2017 uitgegaan het landelijke cijfer te weten 1.145 te huisvesten vergunninghouders. Met een gemiddeld bedrag aan kosten van € 359 per vergunninghouder komen de totale kosten uit op € 411.055.

**Conceptbesluit**

1. Overeenkomstig de landelijke berekeningen ten behoeve van het uitwerkingsakkoord Verhoogde Asielinstroom voor de extra inzet van de GGD gemiddeld een bedrag van € 359 per gehuisveste vergunninghouder beschikbaar te stellen voor 2017.
2. Voor de raming van de totale kosten 2017 uit te gaan van het landelijk cijfer voor de huisvesting van vergunninghouders in Fryslân, te weten 1.145. ;
3. De bijdrage na afloop van ieder kwartaal in rekening te stellen bij de deelnemende gemeenten op basis van het werkelijke aantal gehuisveste vergunninghouders in dat kwartaal;
4. Vervolgens in het kader van de jaarrekening 2017 conform beslispunt 3 af te rekenen op basis van de werkelijke kosten over 2017.

## O P L E G N O T I T I E I N F O R M E R E N D

<b>Onderwerp</b>	<b>Jaarresultaat 2016 inclusief resultaatbestemming</b>
<b>Voorstel ter behandeling in</b>	de vergadering van <b>het Algemeen Bestuur</b>
<b>Status</b>	<input type="checkbox"/> Openbaar <input checked="" type="checkbox"/> Niet openbaar
<b>Portefeuillehouder</b>	Tjeerd van Bekkum
<b>Auteur</b>	Johan Oostinga
<b>Bijlagen</b>	1. GEEN
<b>Vergaderdatum</b>	20 maart 2017
<b>Agendapunt</b>	<b>04</b>
<b>Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)</b>	FPO
<b>OR/GO</b>	<input type="checkbox"/> OR instemming <input type="checkbox"/> OR advies <input type="checkbox"/> OR informatie <input type="checkbox"/> GO

### Kennisnemen van

- 1) het voorlopige resultaat van de VRF over het jaar 2016
- 2) het voorstel resultaatbestemming over het jaar 2016

### Inleiding

Graag informeren wij u op voorhand over de voorlopige uitkomsten van de jaarrekening 2016. Op 30 maart a.s. zal het dagelijks bestuur de concept jaarrekening vaststellen en verzenden voor zienswijzen. Definitieve vaststelling vindt plaats in het AB van 13 juli 2017.

### Kernboodschap

Uit de concept-jaarrekening blijkt een negatief resultaat van € 126.000 na bestemming. Onderstaand vindt u de opbouw van dit resultaat:

<b>Programma</b>	<b>4 maands</b>	<b>8 maands</b>	<b>12 maands</b>	<b>% B'16</b>
Gezondheid	-350	-350	-331	-1,99%
Brandweer	-200	-200	5	0,02%
Crisisbeheersing	0	0	7	0,88%
Organisatie	0	0	153	1,31%
<b>Resultaat voor bestemming</b>	-550	-550	-166	-0,31%
Onttrekking reserve			40	
<b>Resultaat na bestemming</b>			<b>-126</b>	<b>-0,23%</b>

Binnen het programma Gezondheid is het resultaat het saldo van vooral een mismatch tussen opbrengsten en kosten bij kinderopvang (zie ook Stofkam), investering in teamontwikkeling en extra inkomsten van maatwerk.

Binnen het programma Brandweer is het negatieve saldo in de 4 en 8 maands rapportage gebaseerd op de overeengekomen extra kosten voor vakbekwaamheid en vrijwilligersvergoedingen. In de laatste periode is dit vooral teniet gedaan door de vaststelling van operatie Stofkam en daarmee het aanpassen van het afschrijvingsbeleid.

Het programma Crisisbeheersing heeft voldaan aan het budgettaire kader.

Het positieve effect van het vaststellen van operatie Stofkam is binnen het programma Organisatie van invloed op het resultaat, samen met een paar incidentele meevallers.

Van het resultaat voor bestemming wordt voorgesteld € 40.000 ten laste van de reserve cultuur en leiderschap te brengen, gezien de uitgaven op dit project. Van het restant van € 126.000 zal worden voorgesteld dit in rekening te brengen aan de deelnemende gemeenten, volgens de geldende verdeelsleutels en conform de eerder gemaakte afspraak met het Algemeen Bestuur om jaarlijks af te rekenen.

### **Consequenties**

De voorgestelde resultaatbestemming wordt verwerkt in de jaarrekening, die eind maart voor zienswijzen wordt aangeboden aan de deelnemende gemeenten. Deze jaarrekening wordt nog als geheel besproken in de auditcommissie van 20 maart 2017, in aanwezigheid van de accountant. De jaarrekening wordt vervolgens (uiterlijk 31 maart 2017) voor zienswijze aangeboden aan de deelnemende gemeenten. Definitieve vaststelling vindt plaats in het AB van 13 juli 2017.

### **Communicatie**

Volgens de gebruikelijke bestuurlijke routing.



## OPLEGNOTITIE BESLUITVORMEND

<b>Onderwerp</b>	Tekst begroting 2018 onderdeel Organisatie
<b>Voorstel ter behandeling in</b>	de vergadering van <b>het Algemeen Bestuur</b>
<b>Status</b>	<input checked="" type="checkbox"/> Openbaar <input type="checkbox"/> Niet openbaar
<b>Portefeuillehouder</b>	Tjeerd van Bekkum
<b>Auteur</b>	Wim Mollink
<b>Bijlagen</b>	1. Concept tekst begroting 2018 onderdeel Organisatie
<b>Vergaderdatum</b>	20 maart 2017
<b>Agendapunt</b>	<b>05</b>
<b>Betrokken afdeling/ medewerkers (functioneel)</b>	Directie en Bedrijfsvoering
<b>OR/GO</b>	<input type="checkbox"/> OR instemming <input type="checkbox"/> OR advies <input type="checkbox"/> OR informatie <input type="checkbox"/> GO

### Conceptbesluit

- De voorliggende concept tekst begroting 2018 voor het onderdeel Organisatie voor kennisgeving aan te nemen en eventuele suggesties aan het dagelijks bestuur mee geven voor de opstelling van de concept begroting op 30 maart 2017.

### Inleiding

Op 13 januari 2016 heeft het algemeen bestuur ingestemd met de nieuwe inrichting van de begroting (Begroting 2.0). Hiermee is in de begroting naast Gezondheid, Brandweer en Crisisbeheersing een vierde programma toegevoegd, Organisatie.

Voor ligt nu de inhoud van dat vierde programma, Organisatie. U wordt gevraagd kennis te nemen van de inhoud van dat programma en eventuele suggesties mee te geven aan het dagelijks bestuur. Samen met de reacties van de commissies Gezondheid en Veiligheid op de overige drie inhoudelijke programmavoorstellen wordt hiermee de inhoudelijke conceptbegroting op 30 maart door het dagelijks bestuur opgesteld en verzonden voor zienswijzen.

### Beoogd effect

Een gedeelde invulling van het programma Organisatie ten behoeve van de conceptbegroting 2018-2021.

### Argumenten

1.1 *Met het kennis nemen van de concept programmatekst voor het programma Organisatie en het meegeven van eventuele suggesties aan het DB geeft het AB inhoud aan haar eigenaarschap op het gebied van organisatie van de VRF.*

### Kanttekeningen/risico's

--

<b>Financiële consequenties</b>
Geen

<b>Vervolgaanpak/uitvoering</b>
Op 20 maart wordt in het algemeen bestuur de kadernota na zienswijzen vastgesteld. Op basis van deze vastgestelde kadernota en de inhoudelijke programmateksten stelt het dagelijks bestuur op 30 maart een conceptbegroting vast en legt deze voor ter zienswijze aan gemeenten. Op 31 mei 2017 komen de zienswijzen retour, waarna vaststelling van de begroting 2018-2021 is voorzien tijdens het algemeen bestuur op 14 juli 2017.

<b>Communicatie</b>
Geen.

<b>Besluit:</b>	
<input type="checkbox"/> niet vastgesteld	<b>Paraaf secretaris:</b>
<input type="checkbox"/> ongewijzigd vastgesteld	
<input type="checkbox"/> gewijzigd vastgesteld als volgt:	
Kopie naar auteur	

# PROGRAMMAPLAN ORGANISATIE

## Kaderbrief

De focus in de kaderbrief voor het programma Organisatie lag op twee delen: Operatie Stofkam en Bescherming gegevens. Uit Operatie Stofkam bleek dat het ambitieus is om in 2020 met 10% minder middelen dan vergelijkbare organisaties minimaal dezelfde kwaliteit te leveren. Een aantal investeringen op onderbezette posities zijn noodzakelijk, waardoor dit streven onhaalbaar wordt. Echter, door een voorschot te nemen op toekomstige besparingen gaan we er nog steeds vanuit deze doelstelling te realiseren.

Daarnaast is in de kaderbrief opgenomen dat aangescherpte maatregelen nodig zijn op het gebied van datalekken. Uiteraard ook om te voldoen aan huidige en toekomstige wetgeving, maar meer nog vanuit de intrinsieke motivatie om zorgvuldig om te gaan met de privacygevoelige gegevens die in ons beheer zijn. Vandaar dat een uitzetting is opgenomen van € 70.000, voor een functionaris gegevensbescherming en privacy coördinator, en aanvullende ICT-middelen voor databeveiliging.

## 5.1. Doel van het programma

In het programma organisatie zijn die taken gebundeld die voor de gehele veiligheidsregio georganiseerd worden. Denk aan bestuurlijke taken en ondersteunende producten en diensten. De doelen voor dit programma zijn een combinatie van doelen die specifiek voor de ondersteuning gelden en doelen waar alle programma's een bijdrage aan leveren.

## 5.2. De speerpunten van Bedrijfsvoering

De afdeling Bedrijfsvoering focust zich op de volgende speerpunten.

### 1. Tevredenheid bestuur

We hechten grote waarde aan de tevredenheid van onze ketenpartners. In de andere programma's zijn voor die specifieke inhoudelijke thema's indicatoren opgenomen die de tevredenheid van inwoners van Fryslân meten. In dit programma meten we de tevredenheid van u als bestuur.

### 2. Formatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

De veiligheidsregio wil vanuit haar maatschappelijke doel graag een bijdrage leveren aan de Participatiewet. Voor de komende jaren onderzoeken wij in hoeverre wij aan de normen in de wet kunnen voldoen. Dit omdat de quotumregeling tot nu toe een slapend karakter heeft.

### 3. Betaaltermijn

Veiligheidsregio Fryslân vindt het belangrijk om facturen snel te betalen. Belangrijkste reden is om zo de kleine, lokale ondernemers snel van hun geld te voorzien. Het ambitieuze streven is om 95% van de facturen in 21 dagen te betalen.

### 4. Tevredenheid medewerkers

Een belangrijk doel voor de organisatie is om een werksfeer te hebben waardoor mensen graag bij de veiligheidsregio werken. Jaarlijks wordt onder medewerkers onderzocht of zij anderen aan zouden raden om bij de veiligheidsregio te werken. Wij meten dit met de Netto Promotor Score (NPS).

### 5. Reductie CO2-uitstoot

Het maatschappelijke gezicht van de veiligheidsregio toont zich ook in de ambitie om het energieverbruik en de CO2-uitstoot van de organisatie te verlagen.

### 6. Effectiviteit ondersteuning

De ondersteunende producten en diensten moeten zodanig georganiseerd zijn dat ze een maximale bijdrage leveren aan het hoofddoel: een veilig en gezond Fryslân.

## 7. Datalekken

Met de grote groei van het gebruik van privacygevoelige data groeit ook de kans op een datalek. Op juridisch, technisch, procesmatig, en vooral menselijk vlak zijn daarom aangescherpte maatregelen nodig.

## 5.3. Resultaten in 2018

### 1. Tevredenheid bestuur

Om een veelvoud van vragenlijsten te voorkomen, stellen we voor om het oorspronkelijke idee van een jaarlijks normatief onderzoek te vervangen door eens in de drie jaar een kwalitatief onderzoek uit te voeren. In 2016 heeft Berenschot een dergelijk onderzoek uitgevoerd, waaruit bleek dat de huidige besturingsstructuur goed functioneert. In 2019 herhalen we dit onderzoek.

### 2. Formatie voor mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt

Het zoeken naar mogelijkheden om mensen te plaatsen met een afstand tot de arbeidsmarkt en hierover aan het bestuur te rapporteren.

### 3. Betaaltermijn

Op dit moment (4e kwartaal 2016) betaalt Veiligheidsregio Fryslân in 80% van de gevallen binnen 21 dagen. De ambitie is om in 2018 daadwerkelijk 95% binnen 21 dagen te betalen.

### 4. Tevredenheid medewerkers

We meten via de zogenaamde NPS-score. Ieder persoon die op een schaal van 0-10 met een 9 of een 10 aangeeft dat hij het aanraadt om bij de veiligheidsregio te werken, zorgt voor een pluspunt. Deze groep zijn de echte ambassadeurs. En iedereen die deze vraag met een zes of lager beoordeelt, zorgt voor een minpunt, de zogenaamde criticasters. De NPS bepaal je door de aantallen criticasters af te trekken van de aantallen ambassadeurs. Hoe hoger dus de NPS, hoe hoger de binding van medewerkers met de Veiligheidsregio. De doelstelling van de NPS van de totale organisatie is als volgt:

Jaar	2014	2015	2016	ambitie 2017	ambitie 2018
NPS	-17,2	2,6	5,2	10	15

### 5. Reductie CO2-uitstoot

De indicator is om bij ieder initiatief die in dit kader plaats vindt te streven naar minimaal 25% CO2-reductie op dat doelterrein. We kiezen er bewust voor om niet de totale 'footprint' van de organisatie te meten, en deze middelen in te zetten in daadwerkelijke interventies op dit gebied.

### 6. Effectiviteit ondersteuning

Om dit te toetsen, wordt vanaf begin 2017 periodiek gemeten de mate waarin de medewerkers van brandweer, GGD en crisisbeheersing tevreden zijn over de ondersteuning. Het doel is om dit cijfer eind 2018 tien procent hoger te laten zijn dan eind 2017.

### 7. Datalekken

De verwachting is dat door de aandacht die dit thema de komende tijd krijgt, het aantal meldingen eerder stijgt dan daalt. Dit laat onverlet dat Veiligheidsregio Fryslân als doel heeft om het aantal datalekken naar 0 te krijgen.

## Benchmark informatie van de VRF

De VRF stelt zich graag toetsbaar op om haar gemeenten inzicht te geven in de prestaties van de VRF. Inhoudelijk vindt deze toetsing plaats via de commissies Veiligheid en Gezondheid. Aangaande het kostenniveau delen wij met u onderstaande indicatoren. U herkent hierin een relatie met 'Operatie Stofkam'.

Brandweer en crisisbeheersing

- Stijging gemeentelijke kosten 2005-2015: 25%, laagste van Nederland (gem 50%)
- Kosten per inwoner: € 47, op 1 na laagste van Nederland (gem € 63)
- Uitputting cluster OOV sec VRF: € 34 mln kosten bij budget van € 41,4 mln

GGD

- VOLGT VOLGT

Overhead

- Kosten overhead: -10% tov vergelijkbare organisaties